

Stichting Familiearchief De Clercq

Nieuwsbrief

Nr. 9, December 1996

Aan de Stichters en Donateurs,

Waarde familieleden,

Het is al weer een jaar geleden sinds u voor het laatst van ons vernam. Door omstandigheden hebben wij als bestuur namelijk moeten besluiten om, anders dan ons plan was, deze zomer geen nieuw nummer van de nieuwsbrief uit te brengen.

Voor onze toch niet zeer grote familie was 1996 een bewogen jaar. Wij betreuren het overlijden van niet minder dan vier familieleden uit de oudere generaties. Een van hen was ons gewaardeerde bestuurslid Lex de Clercq; u vindt in deze nieuwsbrief een aan hem gewijd in memoriam.

Tegenover deze verliezen kunnen wij met vreugde het huwelijk melden van onze secretaris, Lucas de Clercq. En ook mag hier niet onvermeld blijven dat de oudste tak van de familie, na de geboorte van heel wat meisjes, ook weer de geboorte van een jongen heeft mogen begroeten.

Het bestuur wenst u een fijne Kerst en een gelukkig, gezond Nieuwjaar.

Deze nieuwsbrief bevat de volgende bijdragen:

1. Mutaties en aanvullingen Familieboek 1992
2. In Memoriam Ir. Alexander Stephen de Clercq
3. Van het bestuur
4. Het stichtings-familiearchief.
5. Het onderzoek in Gent
6. Marten de Cleerck,
slachtoffer van Spaanse soldaten in 1567
7. Familiebezoek van Paul de Clercq in Zuid-Afrika
8. Op zoek naar de Amerikaanse De Clercqen
9. De Boissevain-parenteel
10. Scribenten blijven welkom

1. Mutaties en aanvullingen Familieboek 1992

Overleden:

- p. 8: **Adriaan de Clercq** [XVIb], † Bloemendaal 17 mei 1996.
- p. 11: **Geertje Sonja de Clercq-Westerhout** [XVe], † Laren 24 sept. 1996.
- p. 12: **Yvonne Gédéane de Clercq** [XVf.1], † Den Haag 20 nov. 1996.
- p. 20: **Alexander Stephen de Clercq** [XVi], † Voorburg 25 jan. 1996.

Geboren:

- p. 8: **Julius Lucas Herman de Clercq**, geb. Leiden 16 jan. 1996, zn. van Florian Matthijs de Clercq [XVIa.3] en Rosalia Maria Frederica van der Ham.

Gehuwd:

- p. 21: **Lucas de Clercq** [XVj.3], tr. Voorburg 10 mei 1996 **Maria Magdalena Alfonsa Ramaekers**, geb. Welten 23 juli 1963, dochter van Maria Jozef Mattheus en Marie Louise Hundscheid.

2. In Memoriam Ir. Alexander Stephen de Clercq

* Djember, 15 juni 1928

† Voorburg, 25 januari 1996

Toen Robert O. de Clercq en ik in september 1989 de Stichting Familiearchief De Clercq hadden opgericht, gingen wij op zoek naar bestuursleden, zo mogelijk afkomstig uit verschillende staken. De eerste die door Robert genoemd werd, was Lex de Clercq; hij had hem leren kennen als een goed bestuurder en een prettig mens. Toen voldoende bestuursleden gevonden waren, kwamen wij op 14 januari 1990 in Santpoort bijeen en leerde ik Lex kennen. De beschrijving die Robert van hem gegeven had klopte precies. Toen de taken verdeeld moesten worden, was het iedereen duidelijk dat Lex een goede penningmeester en beheerder van het archief zou zijn.

Maar Lex ging nog veel meer doen voor FAdeC, zoals hij onze Stichting korthedshalve gedoopt had. Hij werd de eindredacteur en verzender van onze Nieuwsbrief. Een geweldig karwei voor hem was de produktie en distributie van het prachtige Familieboek 1992. Een belangrijk deel van de organisatie van de Familiedag in Heemstede op 30 augustus 1992 kwam op zijn schouders neer. De aanwezigen zullen zich de enorme, door Lex gemaakte stamboom herinneren.

Na zijn pensionering als directeur van het Energiebedrijf Den Haag werd Lex wegens zijn vele activiteiten op kerkelijk en sociaal gebied onderscheiden als Ridder in de Orde van Oranje-Nassau.

Op 30 januari hebben mijn echtgenote en ik, samen met ons bestuurslid Daan C. de Clercq en honderden anderen afscheid van Lex genomen in een indrukwekkende kerkdienst in de Ned. Hervormde Oude Kerk te Voorburg, waar ook de kinderen van Lex en Corrie spraken. Het beste herinner ik mij uit de toespraak van Els de rabijnse leerspreuk: 'De daden van de vaders zijn een teken voor de kinderen'.

Het bestuur van FAdeC wenst Corrie en haar kinderen nog veel sterkte toe.

[Willem A. de Clercq (voorzitter)]

3. Van het bestuur

Door het overlijden van Lex de Clercq was een vacature ontstaan in het bestuur. Nadat het penningmeesterschap tijdelijk was waargenomen door de voorzitter, hebben wij tot ons groot plezier een geschikte opvolger gevonden in Lex' achterneef Willem de Clercq [XVIh].

Bestuurslid Peter R. de Clercq zal in het begin van 1997, als hij zijn promotie achter de rug heeft, met Daan C. de Clercq eindredacteur van de Nieuwsbrief worden. Aan het laatstgenoemde bestuurslid is inmiddels het beheer van het stichtings-archief toevertrouwd.

4. Het stichtings-familiearchief

In het vorige nummer heb ik u geïnformeerd over hetgeen men in de archieven kan vinden over onze familiegeschiedenis. Er liggen, zoals ik het formuleerde, "schatten aan gegevens over de De Clercqen in vroegere tijden". Dit is voor een belangrijk deel te danken aan het feit dat vroegere generaties, vooral sinds de negentiende eeuw, de gewoonte hadden heel wat familiepapieren en portretten te bewaren en te behouden voor het nageslacht.

Deze traditie willen wij als stichting graag in ere houden. In onze statuten staat dat een van onze doelstellingen is: "het verzamelen, toegankelijk en openbaar maken van gegevens, documenten en voorwerpen met betrekking tot de familie De Clercq". De beheerder van het stichtingsarchief was, tot voor kort, wijlen Lex de Clercq. Onder hem berustte een doos met uiteenlopende papieren en enkele foto's, die door diverse familieleden aan de stichting waren toegezonden. Inmiddels is de functie van archiefbeheerder door mij overgenomen en zijn de genoemde archivalia officieel aan mij overgedragen. Ik heb ze toegevoegd aan het vrij omvangrijke archief dat ik reeds beheerde, waaronder zich ook allerlei zeer interessante familiepapieren bevinden, die mij vorig jaar zijn geschonken door mijn broer Robert Olaf de Clercq.

Na het recente overlijden van Yvonne Gédéane de Clercq is het archief nog eens belangrijk verrijkt. Yvonne was de laatste nog in Nederland wonende telg van haar tak (i.e. nakomelingen van Gideon Jeremias de Clercq [XIIIb, 1828-1896]) en zij had besloten een aantal waardevolle stukken uit haar bezit na te laten aan het archief.

Het gehele archief vult inmiddels een grote staande kast, in het huis van mijn moeder, op De Olmenhorst. Mijn voornemen is het materiaal binnen afzienbare tijd nauwkeurig te ordenen en te inventariseren. Daarnaast hoop ik in de toekomst ons stichtingsarchief ook nog verder te kunnen aanvullen. Dit enerzijds door zelf in de archieven mijn onderzoek naar onze familiegeschiedenis voort te zetten en de gevonden gegevens op geordende wijze in het archief onder te brengen. Anderzijds wil ik met dit artikel benadrukken dat de stichting zeer geïnteresseerd is om familiegerelateerde zaken in beheer te nemen. Dit kunnen oude brieven en foto's zijn, of misschien zelfs portretten, maar bijvoorbeeld ook uw eigen huwelijksannonce of de geboortekaartjes van uw kinderen. Wij zullen ze alle dankbaar in ontvangst nemen en met zorg beheren.

De vraag is natuurlijk wat met al dit materiaal op lange termijn moet gebeuren. Wel, het gemeentearchief van Amsterdam beheert, zoals ik in het vorige nummer heb beschreven, reeds een omvangrijk familiearchief De Clercq. Toen voorzitter Willem Adriaan de Clercq en ik een aantal jaren geleden daarover een gesprek hadden met de directeur van deze instelling, mevrouw Pieterse, gaf zij daarin aan dat haar archief te zijner tijd graag ook nieuw materiaal zal toevoegen. Wij zullen dus ook in de toekomst ons verzekerd kunnen weten van een zorgvuldig beheer van de door onze voorvaders nagelaten familiepapieren.

[Daan C. de Clercq, dec. '96]

5. Het onderzoek in Gent

Het onderzoek naar onze vroegste voorouders in Gent gaat nog altijd voort, al heeft het sinds de laatste keer dat wij u hierover informeerden (in nieuwsbrief nr. 7, augustus 1995), wat op een laag pitje gestaan.

De voor ons onderzoek onmisbare mevrouw Baudts heeft mij weer een aantal malen lijsten met haar bronverwijzingen betreffende Gentse De Clercqen opgestuurd, aan de hand waarvan gericht in de oude boeken kan worden gezocht naar de belangrijke akten. De heer Demuynck, die langere tijd het onderzoek heeft gedaan, bleek door zijn drukke reguliere baan echter niet meer beschikbaar. Daarvoor in de plaats vond ik Dieter

Van Campe bereid, een vriendelijke student Middeleeuwse geschiedenis aan de Universiteit van Gent, die ik had ontmoet in het stadsarchief aldaar. Hij was daar toen bezig met een doctoraalstudie naar Gentse 'beenhouders' (=slagers)-families in de 14e en 15e eeuw, waarvoor hij juist de bronnen bestudeerde die ook voor het speuren naar onze voorouders moeten worden geraadpleegd. Derhalve was hij goed bekend met het materiaal en hij bleek geïnteresseerd om het werk van de heer Demuyne over te nemen.

Sindsdien heeft Van Campe, gebruik makend van de aantekeningen van mevrouw Baudts, een aantal dagen werk verzet in de archieven en heeft hij nuttige gegevens uit de bronnen opgediept en naar ons opgestuurd. Deze hebben onze kennis over het Gentse voorgeslacht verder vergroot, al hebben zij helaas nog geen doorbraak gebracht naar een vroegere generatie. Op dit moment is onze speurtocht terug in de tijd gevorderd tot omstreeks 1450, maar de bronnen gaan terug tot zelfs vóór 1350.

Er blijft dan ook nog genoeg te doen in het Gentse. Zoals ik in eerdere nieuwsbrieven heb aangegeven, ben ik van mening dat hier een boeiend deel van onze familiegeschiedenis ligt en hebben wij door de hulpvaardigheid van mevrouw Baudts een unieke kans om daarin inzicht te verwerven en de genealogie van onze vroegste voorouders in kaart te brengen.

Helaas voor ons is Dieter Van Campe echter inmiddels afgestudeerd en is hij momenteel op zoek naar een baan. Waarschijnlijk zal hij daarom in het vervolg geen tijd meer hebben voor ons familieonderzoek en moet worden gezocht naar vervanging. Deze hoop ik te vinden als ik binnenkort zelf weer naar de stad afreis, om ook zelf weer in de oude boeken te duiken.

Wij zullen u op de hoogte houden over de vorderingen.

[Daan C. de Clercq, dec. '96]

6. Marten de Cleerck, slachtoffer van Spaanse soldaten in 1567

Europa werd in de zestiende eeuw verscheurd door religieuze twisten, als gevolg van het opkomend protestantisme. Ook Gent werd hierdoor aangetast. Vanaf omstreeks 1560 kwam de oorspronkelijk katholieke stad geheel in het calvinistische vaarwater terecht; er organiseerde zich

een schuilmgemeente met een eigen kerkeraad en gereformeerde predikanten hielden hagepreken in de omgeving van de stad. Daarnaast ontstond een kleinere doopsgezinde gemeente, waarbij later zich onze voorvader Jacques de Clercq zou aansluiten.

Voor de Spaanse vorsten, de devoot katholieke Habsburgers, betekende de Reformatiebeweging in hun Nederlanden een aanzienlijke bedreiging. Zij werden echter pas werkelijk gealarmeerd door de beruchte Beeldenstorm, waarbij strijdbare calvinisten kerken en andere godshuizen binnendrongen om altaars, beelden, retabels, schilderijen en dergelijke te vernietigen. Heiligenverering werd door hen als bijgeloof verworpen en de afbeelding van sterfelijke zondaars in het huis van God was in hun ogen een vloek. In Gent brak de Beeldenstorm los in de middag van 22 augustus 1566, woedde de gehele nacht en was de volgende ochtend uitgeraasd. Zeven parochiekerken, een collegiale kerk, vijfentwintig kloosters, tien hospitaalkapellen en zeven kapellen werden daarbij geteisterd.

Nog vele maanden daarna bleef Gent het toneel van grote onrust. Sommige beeldenstormers werden gepakt en publiekelijk geëxecuteerd, volksoptochten leidden tot chaotische en bloedige schermutselingen met de in Gent gelegeerde Spaanse soldaten, die in een aantal gevallen zelfs dodelijke slachtoffers eisten.

Eén van die slachtoffers was een lid van onze familie: Marten de Clercq, een achterneef van onze voorvader Jacques de Clercq, die in 1585 naar Haarlem uitweek. Recentelijk werd ik door mevrouw Baudts opmerkzaam gemaakt op een passage in het boek *Van die beroerlicke tijden in die Nederlanden en voornamelijk in Ghendt, 1566-1568*, 5 dln. (Gent 1872) van Marcus van Vaernewyck, een voornaam Gents patriciër die als geprivilegieerd ooggetuige een zeer betrouwbaar dagboek bijhield van de gebeurtenissen vlak vóór, tijdens en na de beeldenstorm. Hierin vertelt hij ondermeer hoe op 11 december 1567 vier beeldenstormers werden terechtgesteld en vervolgens twee Spaanse patrouilles met geweld een marktplein bezetten. Vijf personen kwamen bij deze actie om het leven, die door Van Vaernewyck allen met name worden genoemd en beschreven. Op pag. 156 en 157 lezen we:

Den vierden, die daer doot bleef ter stede, was ghenaeamt Marten De Cleerck, die men ooc hiet Martkin Van der Spiere, ende was een procureur, een cleen magher persoon, verrimpelt int aenzichte, audt wel in de 50 jaren, een mannekin zeer nestelende van zinne ende van

steercker memorie, woonachtig int straetkin zoo men comt vande Schelstrate naer de Watermuelne, hebbende een huysvrauwe met 8 kinderkins ende noch met kinde beghurt wesende. Desen wart van eenen moordenare ghehauwen een wonde in zijnen hals, ende hij vallende over zijn knien, alzo ghequetst ende bebloet zijnde, badt met ghevauden handen zijns lijfs ghenade; maer dat en mochte hem niet baten: den moordenare ghaf den goeden paeijsivelen man een groote dootwonde in zijn burst, zoo dat hij daer doot up tstrate lach als een aerm beeste ende in huys ghedreghen zijnde ende anschaut wesende (als de foele [de zich verdringende menigte] ghepaseert was) vanden onderbaliu met joncheer Pieter de Vos, zoo bevonden zij dees wonde zoo groot ende moortdadich dat men wel 4 vinghere in hadde moghen steken; ende alzo den onderbaliu wech zou gheghaen hebben om elders ooc anschaut te doene, sprack men den voornoemden Vos, dat men zoude bezien oft hij meer wonden hadde, om te beter alle zaken te vertooghen der overheijt. Aldus wart dat doode lichaam ommeghekeert, alwaer noch een groot steke vonden was in zijnen rugghe, ende zijnen rock ende hemde upschurpende, bevonden dees wonde alzo groot ende eijnselick als die andere. Dit anschaut geschiede tot eens hoemakershuys an de Coorenaert, bij den 'Druiffsteen' ende voor Sente Nicolaus keercke. Hij hadde noch zijnen scriftoris [inktpot] an zijn zijde, dat was tgheweere [de bewapening] dat den goeden man drouch.

Een aantal maanden na Maerten de Clercq's overlijden werd zijn 'staat van goed' opgemaakt, waarin voor het stadsbestuur werd opgegeven wat hij naliet aan zijn nabestaanden. Ik weet inmiddels waar ik deze staat van goed in de boeken kan vinden en wil deze bij mijn volgend bezoek aan Gent bestuderen.

Maertens woonhuis 'int straetkin zoo men comt vande Schelstrate naer de Watermuelne' (dit was het Burre- of Borrestraatje) was waarschijnlijk al lang in de familie, want zowel zijn vader Pieter als zijn grootvader Jacob de Clercq bezaten er onroerend goed. Mogelijk is het huis zelfs afkomstig uit de nalatenschap van zijn overgrootvader, onze stamvader, wiens naam vooralsnog onbekend is. De echtgenote van Maerten was Maria Hendricx; volgens Van Vaernewyck hadden zij samen acht kinderen, maar mij zijn slechts de namen van zes kinderen bekend, waaronder die van hun enige zoon: Joos de Clercq. Deze is een aantal jaren na de dood van zijn vader geëmigreerd naar Londen en woonde er in bij een zekere Hans van der Hoffstadt, waarschijnlijk een familielid. In 1574 wordt Joos als 'jonkman' genoemd op een ledenlijst van de gereformeerde Nederlandse gemeente aldaar. Hij overleed er

zo'n vijf jaar later, omstreeks 1579, als vrijgezel, waardoor de tak van Maerten uiteindelijk zou uitsterven.

[Daan C. de Clercq, dec. '96]

7. Familiebezoek in Zuid-Afrika

Toen ik, Paul de Clercq [XVj], op 18 januari 1995 herdacht dat ik veertig jaar geleden als advocaat bij de Rechtbank in 's-Gravenhage werd beëdigd en op die dag ons advocatenkantoor mijn echtgenote Jeanine en mij een reis van drie weken naar Zuid-Afrika aanbood, dachten wij dat het aardig zou zijn de familie aldaar op te zoeken.

Zo gezegd, zo gedaan. Direct bij onze aankomst in Johannesburg hebben wij nog diezelfde avond met een volle neef van Jeanine, samen met zijn moeder en zijn partner Elaine, uitgebreid gedineerd in een leuk restaurant in de omgeving van de stad.

Omdat wij besloten hadden een week langer in Kaapstad te blijven hadden wij reeds vanuit Nederland contact gezocht met Jan (Johannes Lodewijk) de Clercq [XVIId], die ongeveer 200 km. ten noordoosten van Kaapstad woont. Aanvankelijk was het onze bedoeling op één dag heen en weer te gaan, maar in ons Holiday Inn Hotel in Kaapstad werden wij opgebeld door Jan, die aangaf het eigenlijk toch wel erg leuk te vinden als wij bij hem bleven logeren.

Daarop hebben wij een auto gehuurd en zijn wij richting Ashton gereden - netjes links rijdend, hetgeen toch wel een aparte belevenis is. Jan had ons een zeer duidelijke route-beschrijving gegeven, maar onderweg moesten wij toch vragen naar 'Normandy-Stud'. Op een gegeven moment werden wij ingehaald door een rode Toyota met open laadbak, die al lichtsignalen had gegeven vóór het passeren. Daarna hing de chauffeur een arm uit het raam en met een zwaaiend gebaar duidde hij aan dat wij hem moesten volgen. En zo kwamen wij terecht bij het woonhuis van Jan en zijn vriendin Veronica, gelegen op een groot terrein waar zo'n 150 paarden lopen.

Het is daar in die omgeving erg vlak, doch - zoals Jan ons vertelde - is het wel noodzakelijk dat je daar water kunt oppompen, om de weidegrond waar de paarden moeten verblijven van water te voorzien.

Zo vertelde Jan me dat, hoewel er in Zuid-Afrika maar 22 mensen op één vierkante kilometer wonen, het land toch overbevolkt is. Je kunt in dat land uitsluitend daar wonen waar water is en dat is lang niet overal te vinden.

Diezelfde middag hebben wij na de lunch met Jan een rondrit gemaakt door de omgeving en hebben we genoten van het zeer afwisselende terrein. Zo zijn wij nog naar een boerderij gegaan waar ook paarden werden gehouden en waar de eigenaar juist een nieuwe hengst had aangeschaft, die uit Amerika was overgevlogen. 's-Avonds heben we uitgebreid en gezellig gegeten met Jan en Veronica en hebben wij van gedachten gewisseld over dit schitterende land en de toekomst daarvan.

De volgende ochtend heeft Jan ons een prachtige route aangewezen hoe we weer terug naar Kaapstad zouden kunnen rijden en zo zijn wij via het hele leuke stadje Stellenbosch - midden in het wijngebied - weer naar Kaapstad teruggereeden, waar wij 's-middags om 17.00 aankwamen.

De dag vóór ons vertrek naar Nederland hebben wij met Jan nog gezellig gedineerd in een restaurant in Kaapstad, waarbij Veronica helaas niet aanwezig kon zijn. Na afloop van onze eetpartij zijn wij nog even naar de woning van Jan in Kaapstad gegaan, waar wij hebben kennis gemaakt met zijn oudste zoon Stephan, die aan de universiteit van Kaapstad elektrotechniek studeert.

Het was een bijzonder plezierige kennismaking, waar wij met genoeg aan terugdenken. Jan gaf ons nog het adres van zijn zoon, die in Leuven medicijnen studeert en Jeanine en ik hebben al contact opgenomen met deze zoon - ook Paul geheten - met de bedoeling dat hij eens een weekend bij ons in Leiden zou komen logeren, zodat wij hem iets van die stad en de omgeving kunnen laten zien. Paul heeft ons al opgebeld doch moest helaas mededelen dat hij op de door ons voorgestelde datum geen gelegenheid had, maar hij verheugt zich om met ons een nadere afspraak te maken, hetgeen wij zeker zullen doen.

Welnu, we denken met veel plezier terug aan het geslaagde bezoek dat wij brachten aan Jan en Veronica in Zuid-Afrika.

[Paul de Clercq [XVj] Leiden, 13 december 1995.]

8. Op zoek naar de Amerikaanse De Clercqen

In een vorig nummer meldden wij dat we op zoek zijn naar de Amerikaanse De Clercqen, nakomelingen van Hendrik de Clercq (1776-1850) die in 1794 emigreerde naar het dorpje Cazenovia in de staat New York.

De Hollandse en Amerikaanse takken van onze familie hebben lange tijd contact onderhouden. Daarvan getuigt een flink aantal brieven dat bewaard is gebleven in ons familiearchief in het Gemeentearchief in Amsterdam. De meeste van deze brieven kwamen echter pas vorig jaar boven water; zij bleken zich te bevinden in één van de achtentwintig, mij tot dan toe onbekende dozen, met nog niet geïnventariseerde papieren en boeken uit de nalatenschap van Samuel de Clercq [XIIIh.2, 1876-1962]. Hieruit werd duidelijk dat Samuel in de laatste jaren van zijn leven uitvoerig heeft gecorrespondeerd met onder andere Clarence Frederick de Clercq [XIIIh.5], die nog in Cazenovia was geboren, maar zich later als civiel ingenieur had gevestigd in het eveneens in de staat New York gelegen stadje Utica. Clarence Frederick heeft veel waardevolle genealogische gegevens over zijn Amerikaanse familieleden verzameld en stuurde deze op naar Nederland.

Na Samuels overlijden zijn de Hollandse en Amerikaanse De Clercqen elkaar echter geheel uit het oog verloren en verdwenen de genealogische gegevens onopgemerkt in het familiearchief. Dientengevolge is de Amerikaanse tak vrij gebrekkig beschreven in ons *Familieboek 1992*.

Maar gelukkig vond een aantal jaren geleden de in New York (City) woonachtige Thijs de Clercq [XVb.2] per telefoon contact met de in Gainesville, Virginia wonende Keith Laverne de Clercq sr. [XVIg] en werden ook de transatlantische banden weer aangehaald. Keith en zijn vrouw Meralee hebben sindsdien een aantal malen een bezoek gebracht aan Nederland.

Door omstandigheden kende Keith echter geen andere De Clercqen dan zijn eigen zuster en een neef; van alle andere familieleden wist hij zelfs niet het bestaan. Zo bleef de rest van deze tak voor ons in nevelen gehuld.

De recente vondst van de door Clarence Frederick verzamelde genealogische gegevens was daarom van groot belang: zij geven een redelijk volledig beeld van de Amerikaanse verwanten, tot omstreeks

1960, met vrijwel alle namen van de toen levende De Clercqen. Toen Keith bij zijn laatste bezoek, vorig jaar, een uitdraai meebracht van een speciale CD-ROM, met daarop de 202 namen, adressen en telefoonnummers van Amerikanen met de naam De Clercq / Declercq / deClercq, konden we daaruit dan ook vrij gemakkelijk een selectie maken van vijftien personen die ons tot onze familie leken te behoren. Deze hebben wij inmiddels aangeschreven, met het verzoek om persoonsformulieren in te vullen en terug te sturen. Een vrij beperkt aantal heeft dit ook gedaan, maar daardoor hebben wij wel al heel veel nieuwe gegevens ontvangen. De personen die nog niet hebben gereageerd zullen binnenkort nogmaals worden aangeschreven en vervolgens worden opgebeld. We hopen op die manier de gehele genealogie van de Amerikaanse De Clercqen in kaart te kunnen brengen.

Hiernaast ben ik in contact gekomen met Elsie Mather Morris, een zeer vriendelijke mevrouw uit Chattanooga, Tennessee. Haar overgrootmoeder was Julia de Clercq [XId.8, 1815-1906] (dochter van Hendrik), getrouwd met John Flavel Kingsbury. Reden om haar te benaderen was dat ik in de papieren van Samuel de Clercq had gevonden dat hij in de jaren '50 had gecorrespondeerd met een van haar tantes, die een doos met allerlei 19e eeuwse brieven bezat, die door de Hollandse De Clercqen naar Amerika waren gestuurd. Op mijn schrijven kreeg ik van haar onmiddellijk een zeer enthousiaste reactie. De genoemde doos was haar helaas onbekend, maar een neef van haar bezat wel een dossier met allerlei andere interessante De Clercqia, waarvan zij mij kopieën toestuurde. Hieronder foto's, brieven en bijvoorbeeld een hele reeks oude kranteknipsels. Haar meest opmerkelijke familiebezit is echter een zogenaamde 'hair wreath', waarvan zij mij trots een foto toestuurde. Dit indrukwekkend staaltje van huisvlijt, gemaakt in 1856 door haar oud-tante Harriet Kingsbury, is een grote, rijk gevulde bloemenkrans, waarvan alle bloemen zijn gemaakt met ijzerdraad en het haar van niet minder dan 26 De Clercqen en aangetrouwden. Het geheel is aangebracht op een satijnen ondergrond en heeft een mooie vergulde lijst.

De 19de eeuwse brieven bevinden zich mogelijk in de Public Library van Cazenovia; daar zal navraag naar worden gedaan. En als we de nog

missende Amerikaanse De Clercqen getraceerd hebben zullen wij u daarover informeren.

[Daan C. de Clercq, dec. '96]

9. De Boissevain-parenteel

Binnenkort verschijnt een genealogische publikatie die voor een groot aantal De Clercqen beslist interessant zal zijn. Charles Boissevain, die bij de totstandkoming van dit boek nauw betrokken is, zal hierover nu meer vertellen.

In 1585 werd de doopsgezinde Jacques de Clercq gearresteerd in zijn huis in Gent, wegens het in het geheim bijeenkomen met geloofsgenoten. Uiteindelijk werd hij verbannen uit Vlaanderen en vestigde hij zich in Haarlem. Zo werd Jacques de stamvader van het Hollandse geslacht De Clercq.

Honderd jaar later, na de herroeping van het Edict van Nantes, nam de Hugenoot Lucas Boissevain de wijk naar de Noordelijke Nederlanden. Ook hij werd de stamvader van een bekend en nog bloeiend geslacht.

Zijn nazaat Daniël trouwde nog eens ruim honderd jaar later met het Amsterdamse meisje Marietje Retemeyer. Uit dit huwelijk werden 14 kinderen geboren, onder wie Caroline Charlotte (1799-1879) en Charlotte Jeanne Sophie Boissevain (1811-1873).

Willem de Clercq [XIIa, 1795-1844], 'de improvisator', trouwde met Caroline. Zij kregen 8 kinderen en in totaal een kleine 300 nakomelingen, tot op heden. Onder hen overigens Gideon Stephanus de Clercq [XIVd, 1862-1942], die eveneens een meisje Boissevain huwde: Caroline Auguste Antoinette Sophie (1868-1945).

Willems jongere broer Stephanus de Clercq [XIIb, 1805-1866] trouwde met Caroline's jongere zuster Charlotte. Ook zij kregen 8 kinderen en in totaal ca. 250 nakomelingen. Al heten die geen van alle meer De Clercq, ze dragen de genen!

Vijf broers van Caroline en Charlotte hebben zich evenmin onbetuigd gelaten. Het resultaat is dat er in totaal ongeveer 2300 afstammelingen bekend zijn van Caroline en Charlotte (twee De Clercq stammoeders) en

hun broers, de kinderen van Daniël Boissevain en Marietje Retemeyer. En dan zijn er nog eens ruim 100 nakomelingen van Daniëls broer.

Tice Boissevain uit de USA (*1916), wiens naam sommigen van u bekend zal zijn, heeft geprobeerd al deze afstammelingen te achterhalen. Het leuke van zijn werk is dat hij zich niet heeft beperkt tot de afstamming in mannelijke lijn, maar ook bijna alle afstammelingen in vrouwelijke lijn heeft achterhaald. Een aantal van u heeft over dit alles contact gehad met ondergetekende, Charles Boissevain (*1934) uit Leidschendam. Per persoon zijn zo mogelijk een groot aantal gegevens opgenomen. Namen, data, adressen, beroepen, enz. Door zowel de vrouwelijke als de mannelijke lijnen te behandelen (dat heet dan een parenteel) is het aantal 'neven en nichten' zo groot geworden. Dat heeft verrassende gevolgen.

U vindt in het boek twee huidige staatssecretarissen (die van elkaar niet weten dat ze achterneven zijn), burgemeesters, ambassadeurs, bankiers, advocaten, artsen, museumdirecteuren, verpleegkundigen, talrijke huismoeders. Maar ook schilders, musici, vele dominees, avonturiers en professoren. Kortom elck wat wils. Verspreid over meer dan dertig landen. Bij het boek hoort een register op achternaam en daarbinnen op voornaam en een ander register op land en daarbinnen op plaatsnaam. Het is een standaardwerk dat u met één klap binnenvoert in een familiair netwerk van 2400 mensen op de hele wereld.

Begin 1997 wordt aan een aantal contactpersonen nog een mailing gestuurd voor een laatste check van de gegevens per 1 januari 1997. Enige maanden later komt het boek beschikbaar voor alle belangstellenden die daarin zijn opgenomen. Tegen kostprijs plus verzendkosten. Het bedrag zal de kosten van één exemplaar *Nederlands Patriciaat* niet te boven gaan, f 65,- of minder. Hebt u belangstelling, laat het mij dan weten.

Mr. Charles Boissevain
Prinses Marijkelaan 4
2264 TD Leidschendam
tel. 070-3276259

9. Scribenten blijven welkom

Hier eindigt deze nieuwsbrief. Tot slot benadrukken wij, als in de vorige nummers, dat de kolommen van de nieuwsbrief open staan voor iedereen met informatie. Bijdragen zijn altijd welkom. Schrijf hiervoor naar de voorzitter: W.A. de Clercq, Vinkenbaan 17 2082 EN Santpoort-Zuid.

Met hartelijke groet,

Het Bestuur.

[Eindredactie: Willem A. en Daan C. de Clercq]

[Oplage: 50]

Correspondentieadres: Vinkenbaan 17 2082 EN Santpoort-Zuid

Bankrelatie: Postbank rek.nr. 33.26.180 t.n.v. Familie Archief De Clercq te Leiden.